

Sprawozdanie Zarządu Klubu Szkół Westerplatte za okres VI kadencji lata 2010-2014

Władze statutowe wybrane zostały na XXVII Sympozjum w Jabłonce.

Zarząd Klubu:

Adam Szatkowski – prezes, Resko

Zbigniew Pancer – viceprezes, Gdańsk

Aneta Piskorz – Połubok – sekretarz, Gdańsk

Stanisława Uba – członek, Kielce

Zofia Wiktorowicz – członek, Odrzywół

Bogusław Kucharek – członek, Kraków

Zbigniew Gradziński – członek, Michów

Komisja Rewizyjna:

Maria Spurek – przewodnicząca, Kielce

Wiesława Olszewska – członek, Tczew

Anna Chromy - członek, Leńcze

Krystyna Lempke – główna księgowa, Gdańsk

I. Członkowie Klubu

W okresie sprawozdawczym nowym członkiem została Szkoła Podstawowa im. Obrońców Westerplatte z Rudek, gmina i powiat Augustów. Do Klubu przyjęta została na XXIX Sympozjum, które organizowała Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Dąbrówce Malborskiej. Członkostwo szkoły z Dąbrówki wygasło z powodu jej likwidacji. Aktualnie Klub liczy 52 członków.

II. Sympozja Klubowe

Należy wyrazić radość z faktu odbywania się corocznych spotkań sympozyjalnych. To niewątpliwie zasługa szkół, które podejmują się trudnej roli organizatora. Dziękuję im bardzo serdecznie.

Zgodnie z tradycją delegacje szkół przywożą na Sympozja sztandary szkół. Poczty uczestniczą w częściach oficjalnych, przemarszach i Mszach św., uświetniając swoją obecnością uroczystość.

1. XXVII Sympozjum zorganizowane zostało w dniach od 8 do 11 czerwca 2010 r. przez Zespół Szkół im. Bohaterów Westerplatte w Jabłonce, powiat Nowy Targ, w centrum pięknego regionu Orawy. Gospodarze zadbali, by przybliżyć uczestnikom ten teren, prezentując jego muzykę, strój, zwyczaje, np. *wesele orawskie*, regionalne potrawy oraz budownictwo, np. kościół w Orawce i Skansen Orawski w Zubrzycy Górnej, gdzie zorganizowano dla uczestników Sympozjum warsztaty rękodzielnicze. W Zawoji zwiedziliśmy Muzeum Babiogórskiego Parku Narodowego.

Wyjątkowym przeżyciem było uczestnictwo w pogrzebie śp. Zbigniewa Ramskiego, dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bohaterów Westerplatte w Cichem, organizatora XXII Sympozjum w 2005 r.

Zarząd Klubu złożył sprawozdanie za okres V kadencji, udzielono mu absolutorium, przeprowadzono wybory zarządu i komisji rewizyjnej. Sympozjum w Jabłonce po raz drugi, po Cichem, odbyło się na terenie powiatu nowotarskiego.

2. XXVIII Sympozjum zorganizowane zostało w dniach od 7 do 10 czerwca 2011 r. przez Szkołą Podstawową im. Bohaterów Westerplatte w Dąbrówce Malborskiej.

Organizatorzy zaproponowali szkołom klubowym konkurs literacki, którego tematem były słowa z hymnu klubu „Ich Westerplatte wciąż żyje i trwa, co dzień nasze trudy dźwigamy”. Uczniowie ze szkoły podstawowej i gimnazjum realizowali temat w formie listu lub pamiętnika żołnierza z Westerplatte, ze szkół średnich w formie reportażu. Na konkurs nadesłano 29 prac ze szkół podstawowych, 27 z gimnazjów i 1 pracę ucznia szkoły średniej. Zostały nagrodzone po 4 najlepsze prace na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum, a praca uczennicy szkoły średniej otrzymała specjalne wyróżnienie.

Program części oficjalnej Sympozjum realizowany był wspólnie z wojskową kompanią honorową w formie Apelu Pamięci z salwą honorową i przemarszem. Podczas tej uroczystości uczniowie przedstawili program artystyczny, a dr Andrzej Drzycimski wygłosił wykład z prezentacją „Wszystko zaczęło się na Westerplatte” i obdarował szkoły opatrzoną dedykacją swoją książką „Westerplatte 1939. Przed szturmem”. Sympozjum towarzyszyły wystawy: prac uczniowskich i IPN – u Gdańsk.

Na część turystyczna Sympozjum złożyło się: wycieczka „Nasze Powiśle” do Waplewa, Sztumu, Białej Góry oraz Malborka i nad morze do Mikoszewa i Stutthofu.

Organizatorzy zorganizowali Sympozjum, znając już decyzję władz samorządowych o likwidacji szkoły z dniem 31 sierpnia 2011 r.

Sympozjum było ostatnią uroczystością w historii tej szkoły.

3. XXIX Sympozjum zorganizowane zostało w dniach od 29 maja do 1 czerwca 2012 r. przez Publiczną Szkołę Podstawową nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Opolu.

Organizatorzy zaproponowali dwa konkursy. Konkurs literacki „Znaczenie patriotyzmu we współczesnym świecie”. Uczniowie szkół podstawowych mieli zadanie napisać opowiadania „Czym dla mnie jest patriotyzm?”. Uczniów gimnazjum i szkół średnich poproszono o redakcję rozprawki „Czy we współczesnym świecie można jeszcze znaleźć patriotów?”. Organizatorzy otrzymali ponad 30 prac, z których nagrodzono po 3 prace w kategorii szkoła podstawowa i gimnazjum. Konkurs Polskiej Piosenki Festiwalowej „Sympozjusz Opole 2012”. Przed uczestnikami wystąpiło 19 uczniów.

Po Mszy św. odbył się przemarsz delegacji i pocztów sztandarowych przez opolski rynek pod pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie z udziałem wojskowej kompani honorowej odbył się Apel Pamięci z salwą honorową wg ceremoniału wojskowego. Apel zakończono złożeniem wieńców. W programie akademii podsumowano konkurs literacki, zaprezentowano realizowany przez organizatora projekt edukacyjny „Ich Westerplatte wciąż żyje i trwa” oraz część artystyczną „7 dni obrony”. Spotkanie uświetnił występ chóru.

Kierownik Działu Naukowo – Badawczego Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach – Opolu dr Piotr Stanek wystąpił z wykładem i prezentacją „Z szablą do niewoli – jenieckie losy majora Henryka Sucharskiego”. Część uroczystą zakończono przemówieniem prezesa Związku Inwalidów Wojennych RP w Opolu podpułkownika Władysława Gawdyna. Interesującym punktem programu był pobyt w Muzeum w Łambinowicach. Oprócz zwiedzania terenu obozu i wystawy plenerowej „Powrót Majora”, odbyły się tam warsztaty historyczne,

Wyjątkowym przeżyciem dla uczestników był udział w próbie generalnej Festiwalu Opolskiego.

4. XXX sympozjum organizowane zostało w dniach od 6 do 8 czerwca 2013 r. przez Zespół Szkół Zawodowych nr 1 Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli.

Organizatorzy zaproponowali konkurs plastyczny i literacki na prace o tematyce patriotycznej zainspirowane cytatem z utworu Wisławy Szymborskiej „Gawęda o miłości do ziemi ojczyste” i „Można nie kochać cię i żyć, ale nie można owocować”.

Sympozjum rozpoczęło się wesołym przedstawieniem gospodarzy, prezentacją fotokroniki Sympozjów Klubu Szkół Westerplatte i folderu – kalendarium Klubu. Prezes Klubu przedstawił informację dotyczącą aktualnych działań Stowarzyszenia.

Część uroczysta, z udziałem wojskowej kompanii honorowej, rozpoczęła się Apelem Pamięci, salwą honorową, złożeniem kwiatów i przemarszem delegacji i pocztów sztandarowych do kościoła.

Na program uroczystości oficjalnej złożyła się część artystyczna, wykład historyka mgr. Krzysztofa Górnego „Heroizm żołnierzy polskich w czasie kampanii wrześniowej 1939 r.”, projekcja filmu Pawła Chochlewa „Tajemnica Westerplatte”, poprzedzona wprowadzeniem krytyka filmowego polskiej szkoły filmu wojennego.

Wyjątkowymi wydarzeniami poznawczymi były pokazy wyposażenia, uzbrojenia, sprzętu łączności 6 grup rekonstrukcyjnych, jakim posługiwali się obrońcy Westerplatte. Uczniom – uczestnikom Sympozjum zaproponowano uczestnictwo w zawodach sportowych.

Organizatorzy podsumowali wszystkie konkursy i zawody a najlepszych nagrodzono.

W programie Sympozjum znalazł się jeszcze koncert *Pono i Kazo*, a także zwiedzanie Zduńskiej Woli.

Program Sympozjum powstał we współpracy z Narodowym Centrum Kultury w Warszawie.

III. Informacja o działaniach między sympozjami.

1. Zarząd Klubu przyjął i opublikował na stronie internetowej stanowisko w sprawie filmu Pawła Chochlewa „Tajemnica Westerplatte”. Zrobiliśmy to po raz drugi tym razem wspierając się treścią wywiadu dr. A. Drzycimskiego. Nasze stanowisko zgodne było z większością publikowanych recenzji i artykułów, a nominacja filmu do konkursu „Węże Polskie” należy przyjąć ze smutkiem.

2. Zarząd zaakceptował poparcie Klubu dla wniosku Społeczności Zespołu Szkół nr 5 w Gdańsku skierowanej do Rady Miasta o nadanie imienia Franciszka Dąbrowskiego ulicy, rondu lub innemu fragmentowi infrastruktury drogowej w obrębie Trasy Sucharskiego w Gdańsku i wniosku Rady Osiedla w Łomży o nadanie imienia Obrońców Westerplatte rodu. Prośbę o poparcie wniosku skierowała do Klubu rodzina Westerplątczyka Wincentego Kłysa.

3. Klub skierował wniosek do prezydenta miasta Gdańsk w sprawie mogił Westerplątczyków, którym groziła likwidacja z powodu braku opłat. Otrzymaliśmy pismo od wiceprezydenta informujące o podjęciu działań formalnych, by groby Westerplątczyków otrzymały status grobów historycznych.

4. Klub, w tym osobiście prezes, otrzymywał zaproszenia na uroczystości jubileuszowe szkół od: SP w Myślenicach z okazji 50 – lecia, ZSM w Gdańsku z okazji 50 – lecia, ZS w Jabłonce z okazji 60 – lecia, Wyszkowa z okazji 30 – lecia, Krępy Nowej z okazji 25 – lecia nadania imienia, Rudek z okazji 15 – lecia nadania imienia. Zaproszenie otrzymaliśmy również z Jelonek na uroczystość nadania imienia gimnazjum.

Dziękując za zaproszenia, przepraszam za nieobecność w: Jabłonce, Wyszkanie, Nowej Krępie i Jelonkach.

Dziękuję za gościnę w Myślenicach, Gdańsku, Rutkach. Było mi miło spotkać się również z delegacjami innych szkół. Wszystkie świętujące szkoły otrzymały od Klubu okolicznościowe życzenia.

5. Znak Pamięci.

Zadanie to w okresie mijającej kadencji zrealizowały trzy szkoły:

- SP Rutki na grobie śp. Czesława Dzierzgowskiego w Nowogrodzie Łomżyńskim. Uczestnikami uroczystości była również delegacja ZS z Przasnysza i prezes Klubu.
- SP Iwierzycy na grobie śp. Jana Ziomka w Niebylcu pow. Strzyżów. Uczestnikami uroczystości była delegacja SP ze Stalowej Woli
- SP. Tłuchowo na grobie śp. Mariana Dobiesa w Słupi pow. Sierpc.

Zespół Szkół Morskich przygotowuje się o umieszczenia znaku na grobie śp. Józefa Malaka w Gdańsku, a mieszkańcy dzielnicy Bojków w Gliwicach na grobie śp. Michała Plewaka.

Problemem stała się kradzież znaków. Dzisiejsza wiedza pozwala stwierdzić, że dokonano jej na pewno z 8 mogił . Przygotowywany jest nowy znak w wersji niemetalowej. Ustalenia prezesa Klubu pozwalają stwierdzić, że na 25 grobach brak jest informacji, że to mogiła Westerplatczyka, a ponad 45 mogił w Polsce nie jest opisanych. Fakt ten powinien zintensyfikować nasze działania tak, by możliwie największa liczba mogił była oznaczona Znakiem Pamięci. Podjąć należy działania, by na cmentarzu w Kartuzach umieścić informacje, że znajdowała się tam mogiła śp. Jana Majchra. Zlikwidowana ona została w latach 80.

6. Spotkania Rodzin Westerplatczyków.

Inicjatywa prezesa Klubu organizowania Spotkań Rodzin Westerplatczyków z okazji rocznic wybuchu II wojny światowej spotkała się z dużym zainteresowaniem. Pozyskano również współorganizatora Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. Koszty uczestnictwa pokrywają rodziny oraz Muzeum. Uczestnikami I spotkania było 19 członków rodzin 7 Westerplatczyków, II 37 członków rodzin 13 Westerplatczyków, na III spotkanie zgłosiło się 24 członków rodzin 7. Uczestnicy Spotkania są honorowymi gośćmi oficjalnych uroczystości na Westerplatte o godz.4.45, realizują również różnorodny program turystyczny, spotykają się z prezydentami Gdańska, dyrekcją Muzeum, dr. Andrzejem Drzycimskim.

7. Biogramy Westerplatczyków.

Prezes Klubu opracował biogramy zawierające następujące informacje:

1. lp./ 2. Nazwisko imię, stopień wojskowy w dniu 1.09.39 r./ 3.Miejsce i datę urodzenie./
4. Datę śmierci i miejsce mogiły./ 5. Informację o mogile – opis./ 6.Skąd i kiedy przybył na Westerplatte./ 7. Funkcja i miejsce jej pełnienia w dniu 1.09.39 r./ 8. Losy po kapitulacji w tym nr jeniecki./ 9. Rok uhonorowania krzyżem VM./ 10. Uwagi.

Biogramy powstały z inspiracji dr. A. Drzycimskiego, który w przygotowywanej książce „Westerplatte 1939. Historia i legenda. Część III Reduta wojenna” zamierzał zamieścić informację zatytułowaną „Tabela Załogi Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte wg stanu w dniu 31 sierpnia 1939 r. i miejsca mogił obrońców”. Tabela zawierała informacje: lp./ nazwisko i imię / stopień/ lata życia/ miejsce pochówku/ uwagi/ opieka nad mogiłą/. Autor poprosił prezesa Klubu o pomoc w ustaleniu miejsca mogił oraz dostarczenie informacji o ich opiekunach.

Autor biogramów podjął poszukiwania miejsc mogił na terenie Polski, korzystając z różnych źródeł publikowanych oraz w: urzędach stanu cywilnego, parafiach, administracjach cmentarzy, muzeum w Łambinowicach, wśród rodzin, nauczycieli szkół klubowych. Ustalano miejsca mogił ich położenie na cmentarzu oraz informacje o treści na mogiłach i adresy rodzin.

Pan Andrzej Drzycimski otrzymał informacje do tabeli a także biogram. Reakcja p. Drzycimskiego zaskoczyła autora, który napisał „Szanowny Panie Prezesie. Odpowiada mi Pańskie opracowanie i o ile dojdzie do finału, chętnie zamieszczę w książce o Westerplatte”. Ostatnie informacje od dr. Drzycimskiego podają wrzesień 2014 jako termin wydania II i III części książki. Biogramy wielu Westerplatczyków wymagają jeszcze uzupełnień. Informacje w dalszym ciągu są zbierane. Końcowym rezultatem winno być wydanie ich w formie książkowej.

8. Pośmiertne uhonorowanie Westerplatczyków Krzyżami Virtutti Militarii.

Informacja o uhonorowaniu Westerplatczyków Krzyżami VM zamieszczona w biogramach. Ujawniono ich brak w przypadku ponad 20 obrońców. Prezes Klubu wystąpił do Departamentu Kadr Ministerstwa Obrony Narodowej z zapytaniem o możliwość uhonorowania pośmiertnego tych żołnierzy, dostarczając jednocześnie listę 16 nazwisk Westerplatczyków. Pismo zostało wysłane w styczniu 2014 roku i pozostaje bez odpowiedzi. Dobrą okazją załatwienia tej sprawy byłaby 75. rocznica wybuchu wojny.

IV. Udział w ceremoniach pogrzebowych.

W okresie sprawozdawczym delegacje Klubu uczestniczyły w czterech pogrzebach.

1. Lipowe Pole – śp. Władysław Stopiński – delegacje: ZSO nr 5 Kielce, Gimnazjum nr 9 Kielce.

2. Ostróda – śp. Jan Lelej – delegacje: SP Pasłek, SP Kwidzyn, Gimnazjum Tczew, ZSM Gdańsk.

3. Brzeziny – śp. Ignacy Skowron – delegacje: ZSM Gdańsk, ZS Michów, XIII LO Kraków, SP Myślenice, ZS Ujazd, SP Odrzywół, Gimnazjum nr 9 Kielce, ZSO nr 5 Kielce.

4. Łódź – śp. Katarzyna Żońnik – delegacje: SP Rypin, ZSZ Zduńska Wola, ZS Ujazd.

Dziękujemy uczestnikom za trud dojazdu na te uroczystości.

V. Przedstawiając powyższe sprawozdanie, dziękuję za aktywność wielu szkołom. Ich zaangażowanie zostało opisane i zilustrowane w specjalnym wydawnictwie klubowym. Zachęcam mniej aktywnych do wspólnej pracy, by jeszcze lepiej realizować cele statutowe Klubu.

Dziękuję członkom zarządu za codzienną pracę. Dziękuję dyrekcji Zespołu Szkół Morskich za pomoc, a koledze Piotrowi Saletnikowi za prowadzenie klubowej strony internetowej.

Za Zarząd Klubu

Adam Szatkowski

Gdańsk, maj 2014 r.